

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Uj üveg-
és porcellánüzlet**
Szenzációs megnyitóárak
Okvetlen nézze meg
kírázataimat
Porcellánház
Lloydsor, Széchenyi-ház

A VALASZTÓJOG arra való, hogy ezáltal az ország lakosságának alkalma legyen időnként bizonyos közérdekű dolgokban akaratát és véleményét nyilvánítani. All ez ugy az egyes autonóm testületekre, mint pedig az egész országra, amikor a parlamenti választások által juttatja kifejezésre bízalmát vagy bizalmatlanságát valamilyen programot képviselő párttal szemben. A dolog természeténél fogva az állampolgárok lezén akaratnyilvánítása nem lehet egyhangu. A vélemények megoszolnak és a vélemények ezen különbözőségét hivatottak a választási eredmények visszatükrözni. Ennek a lehetősége ugy az egyéni, mint a proporcionalis választási rendszerénél megvan. Megvan az arányos választási rendszerénél akkor, ha becsületesen honorárik és az egyes listákat valóban a rájuk esett szavazatok arányában részéssítik a győzelem eredményében. Az új román választójogi törvénytervezetet tegnap kezdte tárgyalni a kormányzó párt választójogi bizottsága. A legközelebbi multak tapasztalatai alapján a kormány ártítólag azzal a tervvel foglalkozik, hogy az abszolút többség elnyeréséhez hatvan százaléka a szavazatoknak elegendő legyen. Avagy ez a gyakorlatban mit jelent, talán nem is kell bővebben kifejtenünk. Jelenti azt, hogy bármely kormány bármikor képes magának a rendelkezésére álló hatalmi eszközökkel az abszolút többséget biztosítani, jelenti, hogy soha erőteljes ellenzék ki nem alakulhat és jelenti, hogy a kisebbségek a parlamentben soha szerephez nem juthatnak. Jelenti az erőszak, a kényuraság, a közvélemény megfojtásának törvényesítését és intézményes rendszeresítését. A modern államéletben hasonló eszközök igénybevétele, testre szabott törvények hozatala, amelyek a legtermészetesebb polgárjogokat elkönfiskálják, ismeretlen. Reméljük ismeretlen marad nálunk is, mert jaj annak a kormánynak, amely ellenzék nélkül kénytelen kormányozni. Már pedig a választójogi törvénynek ilyen módon való megszavazása ezt jelentené. Erős ellenzék dacára kormányozni talán nehéz, de ellenzék nélkül lehetetlen.

Veterány bukaresti impressziói a magyarság és a liberálisok paktumáról

Temesvár, március 2.

Veterány Viktor dr., a Magyar Párt Temes-torontali tagozatának ügyvezető elnöke, néhány napig Bukarestben tartózkodott és — mint előtünk kijelentette — célszerűnek találta, hogy tagozati elnöki minőségében érdeklődjék a liberális magyar paktum felől. Veterány erre vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— Érintkezést kerestem a liberális párt mértékadó köreivel. Ezekkel a körökkel folytatott eszmecsere után az a határozott nézet alakult ki bennem, hogy a paktum elvileg fennáll. Igen természetesen vannak még részletkérdések, amelyek megoldására meg kell találnunk a kellő és helyes plattformot.

— Egyénileg azt az impressziót váltotta ki bukaresti utam, hogy a Magyar Párt az adott helyzetben a legmegfelelőbb utat választotta és az

az elvi megállapodás, amelyet a liberális párttal kötött, indokolt volt. Szerény nézetem szerint az eddigi tárgyalások alkalmasak lesznek arra, hogy eredményre vezessenek és a végleges megállapodást tető alá hozzák. Így tehát még egyszer hangsúlyozom azt, hogy az elvi megállapodások megvannak és a függő kérdések rendezése is már folyamatban van.

Veterány Vikornak ez a nyilatkozata a mi véleményünk szerint téves impressziókon alapul, mert hiszen a bukaresti tárgyalásokban résztvevő magyar-párti megbízottak nyilatkozata szerint a megegyezés csak a községi választások id.jére szól és így a magyarság már visszanyerte teljes cselekvési szabadságát. Ezt hangsúlyozta különben a Magyar Párt központi elnöksége álta annak idején az egyes tagozatokhoz intézett táv-

Viharos kamarai ülés

Az ellenzéki pártok deklarációja a községi választásokról

Bukarest, március 2.

A kamara tegnap délután tartotta a szünet után első ülését, amelyen Orleanu elnökölt. A megnyitás után Michalache parasztvezér állott fel szólásra és felolvasta az ellenzéki pártok deklarációját, amely szerint a kormány erőszakosan viselkedett a nemzeti akaratall szemben a társadalmi osztályok elégedetlenségének provokálásával. A mezőgazdasági kamarai választások alkalmával a földműves nép már kimondta az ítéletet a kormány felett. A kormány eme megemmisítő ítélet dacára kiírta a községi választásokat, meghamisította a listákat, elkobozta a választók kétharmad részének a választójogát, majd meglepetésszerűen misztifikálta a választási eredményeket. A kormány hamis statisztikát állított össze, amelyben a falusi többség felét

a maga részére

könnyvél el, holott ezekben a községekben nem is volt választási harc. Az ellenzék mindenütt győzött, ahol nem történt hamisítás a nemzeti akaraton. A választások eredményének ezt a fontosságát a kormány el akarja titkolni, de ez nem sikerül, mert a falvak és városok a kormány ellen foglaltak állást és az ellen a kormányzati rendszer ellen, amely a beföldön züllést, a külpolitikai helyzetben pedig bizonytalanságot idézett elő. Erre a helyzetre való tekintettel az ellenzék követeli, hogy a kormány adja be lemondását és tegye lehetővé az alkotmányos rendszer életbeléptetését.

Michalache után Constantinescu Sándor földművelésügyi miniszter szólalt fel. Kijelentte, hogy várta ezt a deklarációt, mert az

ellenzék rendszeresen deklarációk formájában szokta

haragját kifejezni.

Nem mi, — mondja a miniszter — hanem az ellenzék erőszakoskodott.

A baloldal erre a kijelentésre óriási lármában tört ki.

— Le a banitákkal! — kiáltják a liberális párt felé.

Az elnök csak nagynehezen állíthatja helyre a rendet, majd Dobrescu és Diaconescu képviselőket a fegyelmi bizottság elé utasítja.

Georgescu a tulceai választási visszaélésekről beszélt és támadta a prefektust, aki meghiusította a pót-választást és a liberális listát jelentette ki győztesnek.

Tatarescu belügyi államtitkár reámutatott arra, hogy a parasztpárt listáján egy politikai jogaitól felfüggesztett és egy jogerősen elítélt jelölt is szerepelt. Ezért kellett megemmisíteni a tulceai ellenzéki listát. Tatarescu beszédét az ellenzék állandó közbeszólásokkal zavarta, amire az államtitkár

elhagyta az üléstermet.

Gelea felolvasta a fegyelmi bizottság jelentését, amely javasolja, hogy Dobrescu és Diaconescu képviselőket husz napra zárják ki az ülésekről. Diaconescu szólalt fel és védelmére kifejtette, hogy nem követett el fegyelemsértést és ha kizárják, ez csak jellemezni fogja a mai rendszert. Dobrescu arra utalt, hogy közbekiáltása Constantinescu miniszternek szól, aki a fogarasi prefektus patronusa. Kérte a kamarát, hogy kizárását ne szavazza meg.

Falragaszok útján

beszél Briand a francia néphez

Páris, március 1.

A francia kamara 365 szavazattal 69 ellenében elhatározta, hogy Briand miniszterelnöknek a locarnói szerződésekről tartott legutóbbi beszédét falragaszok útján tudatja a lakossággal. Marin képviselő a ratifikálás ellen szólalt fel, mert a locarnói szerződések Németországot tulságosan nagy előnyökhöz juttatják Franciaország hátrányára. Leon Blum szocialistavezér interpellációt jelentett be a magyarországi frankhamisítás ügyében. Azt az álláspontot hangoztatta, hogy a francia parlamentnek még az előtt kell állást foglalni az ügyben, mielőtt az erre vonatkozó ügyiratokat a Népszövetség elé terjesztik. Blum szerint Briandnak meg kell tiltani, hogy a francia delegátusok Magyarország képviselői mellett foglalhassanak helyet.

A román-jugoszláv határon

egy pénzügyőrt

Nagykikinda, március 1.

A román-jugoszláv határon ujjban ismét élénk csempészés folyt. A határrendőrség, hogy a csempészt megakadályozza, szigorú őrszolgálatot vezetett be. Az elmúlt éjszaka Tomics Gyuro csendőr a határ mentén a sötétben gyanus neszt hallott. Azt hívén, hogy csempészek tartanak feléje, lekapta fegyverét és abba az irányba lött, ahonnan a hangokat hallotta. A fegyver eldördülése után jankiáltás hangzott el, majd egy pénzügyőr bukkanat föl, aki a tüzelés abbahagyására szólította föl Tomicsot és közölte, hogy Monzul Ibrahim nevű társát lötte agyon. A csendőrt letartóztatták.

Hat tárgyalás

után ítélelhirdetés a legközelebbi tárgyaláson

Temesvár, március 2.

Ezelőtt három hónappal a bécsi Szaborszky és fiai állapotbehozatali cég temesvári ügyvédje Antal Imre dr. utján egész sorát indította az elszámolási pereknek jórészt bántási és erdélyi marhakereskedők ellen, akiket megbízott sertések vételével. A Hajdár György tordai kereskedő ellen kétmillió lei erejéig indított perben tegnap tartotta meg a temesvári Lloydbiróság a hatodik tárgyalást. A tárgyaláson Hajdár György bizonyítani kívánta, hogy egyrészt a cégnek tőle semmi követelni valója nincsen, másrészt azért, hogy a cég kellő időben nem bocsátotta rendelkezésére a kellő összeget a sertések bevásárlására, tetemes kár érte. A bíróság több tanut hallgatott ki, akik azt vallották, hogy a bécsi cég tényleg készt a szükséges pénz elküldésével. A Lloydbiróság a tanuvallomások alapján úgy döntött, hogy az ügyben az ítéletet a legközelebbi tárgyaláson hirdeti ki.

Egy jó gondolat

amely elkészen érkezett

Temesvár, március 2.

A kormány gazdasági tényezői alapos késés után kezdenek reáeszmélni arra, hogy a jelenlegi kiviteli illetékek mellett a gabonaművek ekszportja képtelen volt élénkebb lendületet venni, mert a túl magas kiviteli vám következtében a román gabona a külföldön nem volt versenyképes. A közgazdasági életnek mérhetetlen károkat okozott, eme vámpolitikán most ugyáltszik változtatni akarnak, mert a legfelső gazdasági tanács a gabonaművek kiviteli illetékének közel ötven százalékos leszállítását javasolta. Eszerint a buza és fehérliszt után az eddigi harmincezer lei helyett tizenötezer lei lesz a kiviteli vám, a barnaliszt után huszezer, az árpa és rozs után tizezer, a korpa után pedig kétezer lei a leszállított ekszportilleték.

Kérdést intéztünk Schauer Bélához, a temesvári Műmalom igazgatójához, aki a leszállítással kapcsolatosan a következőket mondotta:

— A külföldi piac érdeklődése nagyon lanyha és a kiviteli kereskedelem alig mozog. Nincsen kizárva, hogy később mégis megélénkül az üzlet és akkor meglesz az ekszport lehetősége. Ezidőszent hiányzik a külföld érdeklődése azért is, mert ahová lehetett volna romániai gabonát ekszportálni, ott már ellátták magukat olcsóbban. A kiviteli illetékeket kétségtelenül korábban kellett volna leszállítani. A Műmalomnak megvan a maga ekszportforgalma, de lényegesebb üzletet a külföld felé lebonyolítani nem lehet.

Titkos találkahelyek

leleplezése Temesvárott

Temesvár, március 2.

A temesvári erkölcsrendészet embe-reinek sok munkát ad a háboru utáni erkölestelenség leküzdése. Már ismételtén irtunk arról, hogy Temesvárott züllött nők állandóan foglalkoznak az erköcsstén életre és eladják őket férfiaknak.

A mostoha gazdasági viszonyok hoz-zák magukkal azt is, hogy polgári családok leányai és asszonyai is a titkos prostitúció karmába estek. Az utóbbi hónapokban a rendőrség fokozottabb ellenőrzés alatt tartotta a zugszállodákat és sikerült elérnie azt, hogy ezek a nők nem mertek ott többé mutatkozni. A prostitúció azonban találékony és rájött arra, hogy a talál-kákat magánlakásokban is le lehet bonyolítani. Az éber rendőrség figyelmét nem kerülte el az a körülmény, hogy ilyen nők, feltűnően sokat járnak egyes kis utcák eldugott házaiba, ahová férfiak is járnak. A rendőrség több ilyen belvárosi rejtett találka-helynek a nyomára jött, melyek magánlakásokban vannak. Megtettek már minden intézkedést ezek megszünteté-sére és a lakástulajdonosok szigorú megbüntetésére.

Azt is észlette a rendőrség, hogy egyes titkos prostituált leányok és asszonyok erőszertettel keresik föl a ká-véházakat, ahol igyekeznek a jobb társasághoz tartozó nők körébe fér-közni, hogy így előkelőségük látszatát keltsék. Ezt arra használják föl, hogy ismeretsegeket kössenek és tes-tüket minél drágábban árúhassák. Ezek ellen is a legnagyobb eréllyel lépnek most föl.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Fordson, R. Wolf cséplőgépek, Magdeburg—Buckau. Ford-autók és traktorok javítóműhelye

Kettős ítélet egy bűnügyben

A törvényszék előtt jugoszláv, a tábla előtt román állampolgár — A határrendezések fura következményei

Temesvár, március 2.

Még 1922 őszén történt, hogy Kiskomlóson átlőtt mellel találta meg Reitter János gazdálkodót. Az eljárást a nagyikikindai törvényszék indította meg, amely az ártólagos gyilkost, akire az apa gyanuja terelődött, Nessensohn Pétert, három évi fegyházra ítélte. Az elítelt felebbezett és az ügy az ujvidéki táblához került felebbeviteli tárgyalás végett. Azalatt az idő alatt azonban, amíg az iratok Ujvidékre kerültek, Kiskomlóst

Romániához csatolták.

Az átcsatolási egyezmény egyik pontja volt, hogy az egyes községeknek birtokbavétele napjától az összes bírósági ügyiratok az illetékes jugoszláv, illetve román hatóságoknak adandók át. A helyzet ezzel szemben az volt, hogy Kiskomlósválójában már Romániához tartozott, de a Reitter-ügy aktái az ujvidéki táblánál voltak, amely 1925 elején ítélkezett ebben az ügyben, felmentette Nesselsohn Pétert és azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

Időközben a szerencsétlen apa, aki egyáltalában nem tudott belenyugodni az ügy illetén való elintézésébe, állan-

dóan Temesvárott járt Bradescu főügyésznel. A főügyész többször kérte a külügyminisztérium utján, hogy az egyezmény értelmében az ujvidéki tábla küldje át az iratokat. Az iratok végre megérkeztek. Bradescu főügyész kijelentette, hogy az ujvidéki tábla

ítélete semmis,

mert akkor, amikor az ujvidéki tábla ítélkezett az ügyben Nesselsohn már nem volt jugoszláv állampolgár és így az egyezmény szerint már nem is volt illetékes ebben az ügyben eljárni. Nagyön furcsa az egész ügy jogi szempontból, mert a nagyikikindai törvényszék ítéletét és a nagyikikindai ügyészség eljárását ebben az ügyben el kell fogadnunk, hiszen Nessensohn akkor még Jugoszláv állampolgár volt, de az ujvidéki tábla ítélete Bradescu főügyész jogi álláspontja szerint megsemmisítendő. Az ügy jelenlegi állása az, hogy az iratokat lefordítják román nyelvre és a temesvári királyi tábla mint kompetens forum és felebbeviteli bíróság fog legközelebb foglalkozni egy olyan bűnüggyel, amelyben az elsőfokú ítéletet a nagyikikindai törvényszék hozta.

Régi bűnök új aktája

— Megszűnt temesvári szálloda titkai —
A beszercei rendőrség megkeresésére a temesvári rendőrség nyomoz

Temesvár, március 2.

Régi harmadrangu temesvári száll-szám alatt az Európa, amely évtizedeken keresztül létezett. Amolyan randevuszálloda volt leginkább az Európa, ahol az emberek félórás szerelmeket intéztek el. Megszűnt vendégnek csak olyan vidéki emberek tévedtek ide, akik a vasút közelében egyszerű és lehetőleg olcsó éjjeli szállást kerestek.

Az Európa-szálloda ma már a múlté. A múlt esztendő vége felé megszűnt. Az egész házat átépítették. Az utcai fronton üzleteket csináltak, a belső részekből pedig lakásokat, Rendes polgári bérház lett az Európából.

A régi Európa most azonban mint valami kísértet, élénk vigyorog egy hivatalos rendőri aktából. A beszercei rendőrprefektúra átíratott intézett a temesvári rendőrséghez, amelytől bizonyos felvilágosításokat kér, melyek az Európa múltjával állanak összefüggésben.

Beszerceén elfogtak egy szállodai tolvajt, aki Erdély és a Bánság valamennyi városában vendégszerepelt. Hogy mi az igazi neve, azt nem lehet tudni, mert a nevekben úgy tudott válogatni, mint tót a vadkörteben. Akár mindennapra is más-más nevet vett föl. Kedvenc nevei voltak: Spatariu Ion, Krausz Herman, Kenner Mór, Popovici Petru, Zimmermann József, Lengyel István, Chiritescu Stefan és még egy csomó. Tökéletesen beszélt a román, magyar és német nyelvet és így könnyű volt neki nevével együtt nemzetiségét is változtatni. Leginkább kis szállodákban szállott meg, megleste, kik laknak még ott, milyen podgyászaik vannak, kikémlelte, van-e pénzüik s aztán egy alkalmas pillanatban, mikor a kiszemelt

áldozat nem volt a lakásán, álkules-csal kinyitotta a szobáját s amit onnan el tudott venni, azt elvitte, aztán odébállott.

Az elfogott szállodai tolvaj, akinek igazi nevét a beszercei rendőrség még nem tudta megállapítani, rendes jegyzéket vezetett egy noteszben „bevételeiről”. Ebben a noteszben a temesvári Európa-szálloda háromszor is szerepel. A feljegyzések, melyek az 1925. évből valók, a beszercei rendőrség közlése szerint a következők:

— Timisoara, Hotel Európa, 160 dollár.

Néhány lappal odább megint:
— Timisoara, Hotel Európa, 30.000 lei.

Aztán megint következnek különféle más városok és szállodák, amikor megint így beszél az egyik bejegyzés:
— Timisoara, Hotel Európa, irattáska 220 leiel és iratokkal.

A feljegyzések szerint az ismeretlen szállodai tolvaj a múlt esztendőben háromszor vendégszerepelt Temesvárott. Az első két zsákmány meglehetősen kiadós volt. A beszercei átírat szerint a tolvaj nem tudja, hogy kiket lopott meg. Ugy emlékszik, hogy a százhatvan dollár tulajdonosa iparos-féle ember volt. Valószínűsége szerint rá azt a benyomást tette, — futólag látta — mintha Amerikából jött volna vissza. A harmincezer lei volt gazdájáról semmit sem tud. Az irattáskát egy katonatiszt szobájából lopta el. A beszercei rendőrség közlése szerint az iratok fontos katonai akták és azokat a tolvaj holmija között megtalálták.

Gutu Athanász rendőrkormányzó, a bűnügyi rendőrség főnöke, megindította a károsultak kiderítésére a nyomozást. Ennek érdekében azonban ezután is kéri a károsultakat, hogy nálá a rendőrprefektúrán jelentkezzenek.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.20, Párisban 11.55.

Temesvári magánforgalom március 2-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 232.5, angol font 1136.5, francia frank 8.42, svájci frank 44.90, lira 9.42, szék 6.92, dinár 4.11, magyar korona 305, osztrák silling 32.50, márka 55.90.

Részegen ment betörni

mert nem találta otthon a feleségét

Temesvár, márc. 2.

Csizmics Mihály színészezi bor-bély, vasárnap este a kocsmában mulatott és alaposan felöntött a garatra. Amikor már lába aig bírta a földet hazatért. Legnagyobb meglepetésére nem találta otthon a feleségét, mire elment és az utcákon kóborolt, közben elhatározta, hogy régen érzel ruha és fehérműhiányát pótolni fogja. Ezért Grün Ede dr., színészezi körorvos lakását feltörte és összes ruháit valamint fehérműit el-emelte.

Az orvos hazaérkezése után meglepetéssel állapította meg, hogy betörő jártak nála. A csendőrségnek bejelentette az esetet, amely azonnal megindította a nyomozást és a betörő Csizmics személyében csakhamar kére került. Átkísérték a temesvári ügyészségre, majd Popescu vizsgálóbíró elrendelte a letartóztatását.

Nyolcvan éves

a Temesvári Első Takarékpénztár

Temesvár, március 2.

A Temesvári Első Takarékpénztár évi közgyűlést tartott, amelyen az ir-tézet elnöke, Pacha Agost apostol-kormányzó elnökölt. Az intézetnek e volt a nyolcvanadik közgyűlése és ez a jubileumot Temesvár legrégibb pénzintézete csendben, a jól végzett, hasznos munka tudatával ünnepelte meg. A közgyűlésen megjelent a Temesvári Első Takarékpénztárral érdekeltségű vállalt krajovai Banca Comerciala vezérigazgatója, Neamtu Konstantin szenátor is. Az igazgatóság és a fe-lygelőbizottság jelentéseit, valamint a mérleget a közgyűlés egyhangulá elfogadta. Probst János vezérigaz-gató javaslatára a közgyűlés kimondta, hogy a tiszta jövedelemből részve-nyenkint hatvanöt lei osztalékot fizet 25.000 leit jólékony célra szavazta meg. Jahner Rezső és Stol Agost igazgatósági tagokat, kiknek mandátuma lejárt, újból megválasztották. Új igazgatósági tagok lettek Neamtu Konstantin, a krajovai Banca Comerciala vezérigazgatója Sescioranu Konstantin, a dolj megyei agrárszövetség elnöke, Marian Emil földbirtokos, Nicolai Pompil temesvári műegyetemi tanár Pátyán szky Elemér lugosi nagy iparos, Negrescu Konstantin krajovai polgármester és Miociu Romulusz petrozsényi polgármester. Az igazgatósági tagok nevében a megválasztásért Neamtu Konstantin mondott köszönetet és kiemelte, milyen megtiszteltetés egy ilyen régi és nemes-tradíciókkal bíró pénzüintézet igazgató-ságába bekerülni.

Még egy új szereplő a frank-hamisításban Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés tegnapi ülésében Orffy Imre egységes-párti képviselő azt fejtegette, hogy Bethlent, Rakovszky Telekyt és Pesthyt nem ter-heli felelősség Pikler szocialista élesen támadta Telekyt. Csodálkozik, hogy ezek után a miniszterelnök mégis Genébe készül. Az ellenzék meg akarja buktatni a kormányt, de jobban örült volna, ha azt egy másik politikai ügygel kapcsolatban tehetné volna. A többség ezután megszavazta a nyolc óras üléseket.

Hír szerint a németek semmi esetre sem engedik Schultzet Budapestre, hogy Gerövel szembesítsék. A párisi Figaro bécsi jelentése szerint egy új név került a frankhamisítási ügybe. Az illető Kaltenmark János német ember, aki Windischgraetz herceggel svájci tartózkodása alatt került össze.

Kiadó

egy nagy üzlethelyiség fő útvonalon nagy raktárral. Bővebbet ill., Liget-ut 9, földszint

Hírek

Öt női tagja lesz

Temesvár ujonnan megalakuló városi tanácsának

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szontgyörgy-tér) 4.
Telefonszámok:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Fetelés szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkirályásban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Minden igazság

előbb-utóbb meghal, még akkor is, ha jogi igazság. Pedig azt mondják, hogy a római jog alaptörvényei minden időkre szólnak. Ime alig telt el kétezer esztendő s már alapjaiban megrendül a klasszikus tudomány. Az egész világot bejárja a hír, hogy Bécsben a bíróság elé egy apasági kereset került és a bíróság, a legújabb kutatásokat is beillesztve a bizonyítás anyagába, vérvizsgálat alapján fogja majd eldönteni, hogy ki az apa. Mater semper certa est, pater quem nuptia demonstrat. Az anya mindig biztos, apa kit a házasság bizonyít, — mondottuk eddig. A relativizmus már e téren is teljes diadalt fog aratni, meri most már senki előtt sem lesz kétségtelen, hogy vannak bizonyos pillanatok az életben, mikor nem a férj a felesége gyermekének apja, hanem egy bizonyos X-el jelölt ismeretlen, kit a vérvizsgálat majd a matematika egyszerűségével fog velünk megismertetni.

A régi mondást eldobhatjuk a lomtárba, választhatunk helyette szobrot, de jobbat, mely így szól:
Az anya mindig bizonyos, apa kit a vérvizsgálat kiderít.

— **Temesvári bankigazgató kiüntetése.** Chirculescu munkügyi miniszter Zsombolyán járt, megtekintett több virágzó ipari vállalatot és ez alkalommal átnyújtotta Klotz Ádámnak, a temesvári Sváb Központi Bank vezérigazgatójának a román koronarend parancsnoki keresztjét. A bányási közgazdasági életnek egyik érdemes reprezentánsát érte a királyi kiüntetés.

— **Sorozókörű Temes megyében.** Negra Viktor ezredes, a temesvári hadkiegészítő parancsnokság parancsnoka és Babescu J. Sándor ezredes, a temesvári sorozási és mozgósítási iroda parancsnoka, február 28-án a sorozásokra utaztak, amelyek egészen ez év május 15-ig tartanak.

— **A kolozsvári piaristák jubileuma.** Kolozsvárról jelentik: A piaristarend május 22. és 23. napjain ünnepli meg fennállásának százötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a rend Kolozsvárról élő volt növendékei országos ünnepséget készítenek elő. Pünkösdi szombaján iskolai ünnep lesz, másnap a magyar színházban matiné, délután pedig diszközgyűlés. A jubileum kapcsán György Lajos szerkesztésében megjelenik egy Vén diák-album.

— **Nincs angol kormányváltás.** Londonból jelentik: Iletékes politikai körök nevéstámesnek tartják azt a hírt, hogy Chamberlain lemond, mert a kormány kebelében ellentétek merültek fel a népszövegségi tanács kibővítése érdekében. A kormány egyébként kedden dönt ebben az ügyben.

Temesvár, március 2.
A közeli napok meghozzák a döntést a temesvári községi választás ellen beadott petíció ügyében. Addig, amíg a belügyminiszter nem mondja ki a végső szót, az ujonnan megalakuló városi tanács Temesvárott nem tarthatja meg alakuló ülését. Jelenleg a petíció a legfelső közigazgatási tanács plenuma előtt fekszik. Az új városi tanácsnak tudvalevőleg a megválasztott harminc rendes tagon kívül lesznek hivatalból való tagjai is. Temesvárott tíz ilyen tag lesz, továbbá hetet a megye választ. Amíg a megyei képviselőtestület meg nem alakul, ideiglenesen a prefektus nevezi ki a városi tanácsba a megye meg-

bizottait. A hivatalból való városi tagok között lesz a kereskedelmi és iparkamara részéről Oprea János elnök, a mezőgazdasági kamara képviselőjében Jorgulescu Spiridon, a tantestületek tagjainak három legidősebb képviselője, a legtöbb hívót számláló temesvári vallásfelekezeti képviselője, továbbá a munkaügyi, a közegészségügyi és a szociális intézmények egy-egy tagja. A kinevezéseket a miniszter eszközözi.
Temesvár városi tanácsának ilyen formán lesz összesen negyvenhét választott és hivatalból kinevezett tagja. Ezek választják majd meg a polgármestert és külön ülésben döntenek öt női tag kooptálása felett.

A Sváb Központi Bank közgyűlése

A betétek a tavalyi állomány kétszeresére emelkedtek

Temesvár, március 2.
A Sváb Központi Bank évi közgyűlést tartott, melyben Blaskovics Ferenc igazgatósági elnök, prelátus távollétében Andres Ferenc dr. igazgatósági tag elnökölte. A közgyűlésen hetven részvényes vett részt 47.734 részvény képviselőjében és 34.080 szavazattal. A jegyzőkönyvet Reinholz István igazgató vezette.

A terjedelmes igazgatósági jelentés vázolja a múlt esztendő gazdasági viszonyait, amelyek egész Európában mostohák voltak. Romániában a gabona, az állat és a fa kivitelét még mindig lehetetlené teszik a magas

kiviteli illetékek. A múlt esztendőben a kiviteli árak pénzbeli értéke sokkal kevesebb volt, mint az előző esztendőben és ez különösen azokban a hónapokban volt ijesztően kevés, amikor egy agrárállamban a kivitel rendszerint jelentős szokott lenni. Így aztán nem csuda, — mondja a jelentés — ha a lei árfolyama a külföldön egyre esik. A Bánságban az 1925-ik évben jó termés volt, a hombárok tele vannak gabonával, kivitelre alkalmas állat is nagy számmal van a falyakban. A gazdák azonban

nem szállíthatnak külföldre, ha csak nem akarják magukat veszteségeknek kiténi. Így aztán a gazdaközönség nem tud vásárolni sem, amit az ipar és a kereskedelem érzékenyen érez. Az év vége felé különösen nagy pénzzükre állott elő. Egyes bankok, csak hogy pénzt szerezzenek, magas kamattal csábítják a betevőket. Ennek viszont a következménye az, hogy a kölcsönkeresők kénytelenek túmagas kamatokat fi-

zetni. Ennek különösen a mezőgazdaság viseli kárát.

Legfőbb ideje, hogy végre valami történjék a túl magas kamatlábak méltányos leszámítása érdekében.

Az igazgatósági jelentés vázolja aztán a bank üzletmenetét, amely minden téren emelkedő volt. A betétek az előző esztendő 129 milliójáról 285 millió leire emelkedtek. Az 1925. év tiszta jövedelme 6.485.123 lei volt. Ebből osztalék címén a részvényeseknek 4.800.000 lei jut. Sváb kulturális és közhasznú gazdasági célokra 304.478 leit fordítanak. Részvényenkint az adó levonása után 25 lei jut, melyet a főintézet, továbbá annak fiókjai és kiadalmái március 1-től kezdve fizetnek.

Az igazgatósági jelentést, valamint utána a felügyelő bizottság jelentését elfogadták és a

felmentvényt megadták. Muth Gáspár dr. emelkedett hangon teszi szövé, hogy a Sváb Központi Bank, amely tiszta jövedelmének öt százalékát adja sváb kulturális célokra, szorgájon például a sváb gazdák számára, akik szintén ne feledkezzenek meg a sváb kultúra támogatásáról. A részvényesek nevében köszönetet mond Klotz Ádám vezérigazgatónak, akinek az intézet fölvirágzása köszönhető, azonkívül melegen üdvözi Klotz vezérigazgatót és Treisz Mihály igazgatósági tagot, zombolyai nagyiparos abból az alkalomból, hogy a közgazdaság terén szerzett érdemeik elismerésül királyi kiüntetésben részesültek. Muth Gáspár dr. szavait a közgyűlés valamennyi tagja nagy lelkesedéssel fogadta.

A városi házhelyek cseréje.

Temesvár igényjogosultjai, akik a városi telkekből házépítés céljaira megfelelő részt kaptak, megkísérelték több ízben, hogy a nekik juttatott telkeket kicserélik a kötelezettségek kölcsönös vállalása mellett. A belügyminisztérium tegnap értesítette a város vezetőit, hogy a szándékolt cseréhez hozzájárul és a szerződés kölcsönös átírását jóváhagyja.

— **Eszperanto a nemzetközi munkahivatalban.** A nemzetközi munkahivatal hivatalosan bevezette az eszperantonyelv használatát. A szervezet hivatalos orgánuma a „Bulteno”, mely havonként 10.000 példányban jelenik meg, eszperantóul viszi szét az egész világra a különböző munkügyi információkat.

Halálozás. Török Miksa,

a városi jövedéki hivatal nyugalmazott pénztárosa, hetvenkét éves korában Belváros, Zápolya-utca 6. szám alatti lakásán meghalt. A széles körben becsült tisztviselő fia Török Artur székelyudvarhelyi főmérnök és Török Ernő temesvári kereskedő, leányai Mehr Armin fogtechnikus neje, született Török Ilonka és Spitzer Sándor kereskedő neje, született Török Liza, unokái és rokonai gyászolják. Temetése ma délelőtt tizenegy órakor megy végbe.

• **A Lloyd Tavernában** mátol kezdve teljesen új műsor. Boy Hoeking néger duett Lucy és Paul klaszszikus duett. Margareta táncművésznő stb. Jazsbant teljesen új simikkel s foxtrotokkal.

AZ ELLENZÉK A VÁLASZTÓ JOGI JAVASLAT ELLEN. Bukarestből jelentik: A nemzeti párt parlamenti frakciója értekezletet tartott, amelyen a választójogi javaslattal szemben való állásfoglalást tárgyalják. Az értekezlet megbizta a pártvezéreket, hogy Michalacheval tanácskozzanak a közös parlamenti akció tárgyában.

— **Tüz egy belvárosi üzleiben.** A Dóm-tér sarkán levő Serényi Dezső-féle cérnaleralet üzlethelyiségében tegnap este tíz óra tájban tűz támadt. Az üzlet mögött fekvő kisebb, raktárszerű helyiség volt a tűz kiindulási pontja. A kitóduló füstöt még idejében észrevették, hamarosan megjelent Biste, a városi és Márk, az önkéntes tűzoltóság parancsnoka emberekkel, akik rövidesen véget vetettek a lángok terjedésének. A külső üzlethelyiségbe, amely tele volt áruval, a tűz nem terjedt. Mindössze több butordarab, iróasztal és egyéb kisebb tárgyak égtek el.

— **Reinitz Jakab ügye a bukaresti semmitőszék előtt.** Néhány hónapja, hogy a nagyváradi ítélőtábla jóváhagyta Reinitz Jakabnak, a többszörös gyilkosság elkövetésével vádolt szatmári kereskedőnek életfogytiglami fegyházbüntetésről szóló ítéletét és legközelebb újból foglalkozni fog Reinitzzal a világsajtó. A bukaresti semmitőszék ugyanis a Reinitz-ügyben a semmisségi tárgyalást március nyolcadikára tűzte ki.

A **FARMODONT** fogkrém és szájjavító használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehériti a fogakat.

— **Angyalcsináló babaasszony** cím alatt legutóbb tudósítást közöltünk egy törvényszéki tárgyalásról, amelynek keretében a bíróság elítélte Haberbüchler Rózát, született Zierhut Roza móriföldi bábát tiltott műtét miatt. A tudósításban a név hibásan szerepelt, amit ezennel helyreigazítunk azzal, hogy az elítélt Haberbüchler Róza, született Zierhut.

— **Hirtelen halál.** Gál Sándor ötvenhat éves munkás egyik gyárvárosi korezmában hirtelen rosszul lett és néhány pillanat alatt meghalt. Szívinfarkus halálát okozta.

— **Tolvaj szakácsnő.** Horváth Antal Bega-balsor 20. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a lakásáról egy hétezer leit érő férfiöltöny eltűnt. A rendőrség a tolvajt Podafka Mária stájerlaki illetőségű szakácsnő személyében kinyomozta. A tolvaj szakácsnő beismerte tettét és elmondta, hogy a lopott ruhát Westfried Benjamin gyárvárosi ószeresnek nyolcszáz leiert adta el. A ruhát az ószeresnél megtalálták és visszaszolgáltatták tulajdonosának. Podafka Máriát átadták az ügyészségnek.

— **Elevenen megnyuzott macska.** Bősze Róbertné, aki a gyapjuipari alkalmazottak Magyar-utcai házában lakik, ma reggel félelmetes miakolást hallott a pincéből. Lesietett oda és nagy fehér macskáját félig megnyuzva, felvágott hassal iszonyu kinok között még élve találta. A szegény állat másfélórai szenvedés után kimúlt. Bősze Róbertné az esetet bejelentette a Állatvédő Egyesületnek, amely az ismeretlen állatkinzó ellen büntető feljelentést tett.

• **Némely ember sok zöldséget beszél össze,** de nem zöldség az, ha valaki azt mondja, hogy Fa Mihály Telekház-téri és Mária melletti hentesüzleteiben azért tanácsos finom, friss levest vásárolni, mert ott mindjárt zöldséget is vehet a levesbe a gazdaasszony.

Krimias mester
Scudier-tér és Preyer-utca sarok
Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

DIANA
GÖSBORSZESZ

Legszébben és legjobban fest es tisztít a Boiangeria Bănăţană
Bulevardul Carol I. No 62 (Hunyadi-ut). Ruhát, selymet, gyapjút, gyapjufonalat, tagálszalmát, tollat stb. Minta utáni festést legpontosabban eszközölünk. Express- és gyásmunkák 6 óra alatt készülnek. Teljes tisztetéssel Boiangeria Bănăţană, Comsa și Granatir 248

— A magyar színház temesvári vendégjátéka emarad. Megirtuk, hogy Maurer Béla színigazgató Temesvár-arádi színházát, amely jelenleg Aradon játszik, március első napjaiban öt napi temesvári játékot tervez. A műsor azonban úgy alakult, hogy ezt a tervet nem lehetett megvalósítani, mert ezen a héten három napon keresztül Temesvárott román színház lesz.

* **Uj telefonállomás.** Schlesinger László dr. nőgyógyász új telefonállomása 21—13 alatt bekapcsolatott. Rendel. Coronini-tér 21., I. 3. ajtósz. 9—11 és 4—5 óra között.

* **A Grand Hotel téli kertjében minden este vacsora után táncol az uri közönség.** Elsőrangú jazzband.

— Nyolcvanezer köbméter gáz felrobbant. Posenből jelentik: A poseni gázgyár nagy tartálya, amelyben nyolcvanezer köbméter gáz volt, a levegőbe repült. Negyvenkét ember megsebesült. Haláleset szerencsére nem fordult elő. Hogy a légnyomás a robbanás következtében milyen nagy volt, mutatja az, hogy a városban, mely meglehetősen távolban van a gázgyártól, ötezer abak összeesett.

* **A Patria kabaré** és bar megszűnt és a teljesen átalakított, modern izléssel berendezett kávéház elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helysége.

— **Meggyilkolta sógorát.** Szabadkáról jelelik: Kovács József harminckilenc éves bognárt háza előtt meggyilkolta. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen embert saját sógora Bédics Lukács földműves ölte meg. A gyilkosnak nyoma veszett.

Művészet

* **A zenebarátok március 15-én tartják** ezen évad harmadik szimfonikus hangversenyét, amelynek zenei eseménye Tschaikowsky sorsszimfóniája, továbbá Mendelssohn Guy Blas-nyitánya és egy zongoraművész nő szereplése. Neubaer Gida vezetése mellett a próbák már folyamatban vannak. Jegyek már most a „Banat”-nál. Tagoknak a szokott kedvezmény.

Rejtvények megfejtése

A Déli Hírlap február 21-iki gyermekmellékletén közölt rejtvények helyes megfejtése a következő: 1. Dóra, olló, rigó, arra. 2. Só, tar, tó, sőtartó. 3. Három tündér.

A rejtvényeket jól fejtették meg: Kovács Jani, Emmer Ilona, Kerekes Juci, Dénes Irén, Czimmer Pál, Keszler Helén, Cservenka Emil, Kertész Imre, Schwarz Jolánka, Éder Annuska, Craifelean Milike, Kelemen Gyuri, Ungár Pali, Bihari Sanyi, Hegedüs Feri, Grósz Klári, Hermann Doly, Morvay István, Sebestyén Irma, Lambert János, Wirth Margit, Werther Eva, Hílf Emmy, Wirth Rózsika, Kovács Laci, Bösze Zoltán, Bagyin Károly.

A sorsolásnál Craifelean Milike neve jött ki, aki az e heti jutalomkönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében átveheti.

Meghívó

Balcan Impex R.-T. Timișoara VIII. évi rendes közgyűlésére

mely 1926. évi március hó 10-én d. e. 11 órakor lesz a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. helyiségeiben.

Napirend:

1. Jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. A mérleg előterjesztése. A nyereség hova fordítása iránti határozathozatal. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
4. Az alapszabályok 11 §-ának megváltoztatása.
5. Két igazgatósági tag mandátumának lejártá folytán választás az alapszabályok 11 §-a szerint.
6. A felügyelőbizottság választása.
7. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1925 december 31-én

Aktívák: Pénztárállomány és valuták 947.089'54 lei, áruk 13.909.231'14 lei, értékpapírok 224.500'— lei, adósok 22.108.063'54 lei, berendezés 67.460'— lei, összesen 37.256.344'22 lei.

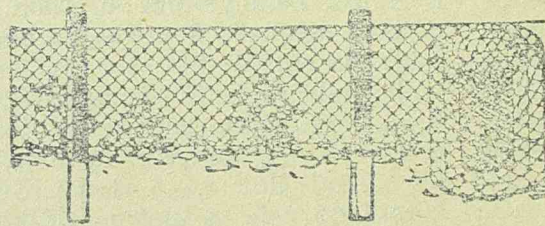
Passzívák: Részvénytőke 3.600.000'— lei, tartalékalap 2.632.600'— lei, konzorciális üzletek 12.558.615'— lei, hitelezők 17.788.307'87 lei, tiszta nyereség 676.821'35 lei, összesen 37.256.344'22 lei.

Veszteség- és nyereségszámla 1925 december 31-én

Költségek, tisztviselői fizetések, betegpénztár, házbér, stb. 3.485.483'88 lei, kamatok és provízió 2.479.592'53 lei, nyereség áthozat az 1924. évről 10.145'95 lei, nyereség az 1925. évben 666.675'40 lei, összesen 676.821'35 lei, vagyis összesen 6.641.897'76 lei, árunyereség 6.631.751'81 lei, áthozat az 1924. évről 10.145'95 lei, vagyis összesen 6.641.897'76 lei.

Az igazgatóság.

Sodronykerítésfonatok

TELEFON 3-88

ALAP. 1879

4 és 6 szögl. nyílásokkal, tuskésodrony, sodronyszövet, sodronybetétes vaskapuk és ajtók detailban is a legelőnyösebb árak mellett
BOZSÁK MIHÁLY ÉS FIA cégnél, sodronyáru- és vasbortorgyár Temesvár-Gyárváros, Alsó-árok-utca 10.

Friss dunai és
eleven halak
mindig kaphatók saját halászatból. Rendeléseket elfogad
Czárán Janos
halászmester, Preyer-utca 11.

Bessenyeitelepen
4 házhely
300 □-öl, vagyis 150 □-ölenként készpénz ellenében, vagy részletfizetésre eladó. Bővebbet Bessenyeitelep, IV. utca 39 sz. alatt. Vasár- és ünnepnapokon reggel 8 órától, Erzsébetváros, Gátsor 62 sz. alatt.

Értesítés!

Alulírott elnökség közhírré teszi, hogy részéről étlapi hirdetések gyűjtésére senki megbízást nem kapott. A jelenlegi menetrenddel ellátott étlap, amit Gross Jakob ur ad ki, úgy alakilag, mint értelmileg megfelel.

Vendéglős és Kávés Ipartársulat elnöksége

Jó bizonyítványokkal rendelkező

soffőr

felvétetik. Ajánlatok a fizetési igények és eddigi működés megjelölésével „FORD” jellegre a kiadóba. 300

Két családi ház az Erzsébetvárosban

eladó

Bővebbet Bagyánszky János építőmesternél III., Kazinczy-utca 3 szám, Temesvár 301

Hirdeszen

a
Déli Hírlapban

a legolcsóbb
és feltétlenül
eredményes

SIMON

MERKLER

DEPOSIT DE LEMNE FATELEP

COLONIA FATELEP TEL. 12-53 TEL. STRADA GARII

TIMIȘOARA BIROU. IRODA TEL. 12-56 TEL. STRADA EM. GOJDU. N. 2

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedménnyel előre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményéért garanciát. Céljelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függőgyámkat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

A Belváros központjában kisebb üzlet van világos udvari helyiséggel keresek könyvtér részére. Potenz, Józsefváros, Arany János-utca 8.

Nősülné középkori, jobb, állami tisztviselő Csakis foglalkozással bíró hölgyek levelet kéri „Fortuna” jellegre a kiadóba.

Csak délelőtti könnyű foglalkozással szerezetre lehetnek szert férfiak és asszonyok. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadó hivatalában délelőtt 10—12 óra között.

Keresek korcsmát vagy vendéglőt bér vagy elszámolásra. Nagyobb ovadékkal rendelkezem. Cimeket „Ovadék” jellegre kiadóba kérek.

Dió, liszt, bab, lencse, Józsefváros, Gátsor utca 12 olesón kapható.

Nagy jövedelmű vállalatokhoz pénzes társulást keresek. Cim a kiadóban.

Ma szép akar lenni, használja Kalka-féle Liliomtej-kremet, Liliomcsapant, Liliompudert, 3 színű. Kapható kizárólag Kalka Emil városi gyógyszerüzletében, a Fekete Szelecz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Hirdetmény

Gyári áron való árusítás!

Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktarama melyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeke

Fatelepeünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletesen főlépíti. Tervek, költségvetések és kezi téglaárak ingyen áll rendelkezésünkre. Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primăria (Városház-utca) 16 s

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germani stb. nagy választékban, jutányos árral javítások pontosan készülnek. Stamm E. ut. RESCH FERENC Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 21